

[Morten Lange.]

er en halv snes år gammel. Det er åbenbart tal, der er blevet givet os på en eller anden mystisk måde ved åbenbaring: sådan skal Danmark forsvares, det kan hverken være mere eller mindre, det er et konstant tal, og det holder sig. Vor mistanke er naturligvis vakt; det må åbenbart være et mål, som er blevet pålagt os eller antydet for os af andre myndigheder og magter? Det er vel NATOs opdrag til os, og derfor er det så nemt at komme frem til det? Jeg synes, det havde været vigtigt, om vi i stedet for kunne have fået en principdebat på dansk grundlag om, hvad målsætningen for dansk militær egentlig er. Jeg har fornemmelsen af, at principdebatten i så fald var kommet noget nærmere til det oplæg, socialistisk folkeparti mener er det mest rimelige, nemlig at militært forsvar af Danmark ikke lader sig gøre.

Fra det radikale venstre har vi som sagt ikke hørt et principielt pip i hele denne forhandling, intet som helst. Men det er nu klart for befolkningen i Danmark, at den tilsyneladende besparelse, de radikale var så stolte af ved forårets forhandlinger, er ædt op, slugt, blevet væk og nærmest blevet til en konstant budgetforøgelse. Det er altså meget farligt, når de radikale går rundt og tror, de gør vidundere på forsvarrets område; det er dyrt, det virker imod deres hensigt, og undervejs har de åbenbart solgt de sidste rester af deres principper.

Tilbage var så, at vi ikke har kunnet få noget svar på det, som også andre spurgte om. Forsvarsministeren kom hårdt trængt med noget, der mindede om et svar. Men det er fortsat min opfattelse, at det foreliggende lovforslag, hvad angår fælleskommandoen, og hvad angår overdragelsen af militære beføjelser til fælleskommandoens chef, går videre end gældende lov. Vi har fået nogle mærkelige forklaringer om, at det vist er noget, som er blevet gennemført i al stilhed i 1966-67. Det glæder vi os til at dykke alvorligt ned i i et udvalg, for når det er så løst, og når det drejer sig om suverænitetssanliggender, om helt vitale spørgsmål, kan vi ikke klare os med, at det er noget, som man vistnok har lavet i 1966-67.

Endelig antydede forsvarsministeren, at han gerne så et forsvarsudvalg på 11 med-

lemmer, og det var selvfølgelig en interessant oplysning at få. Jeg tror, vi vil kunne yde værdifulde bidrag til, at forsvarsudvalget kommer til at beskæftige sig med realitetsbetragtninger om Danmarks forsvar, så jeg håber, forsvarsudvalget vil have det ligesom militærbudgettet, nemlig at det vokser undervejs.

Bilgrav-Nielsen: Jeg kan takke forsvarsministeren for en række besvarelser, bl. a. vedrørende den nedsættelse af tjenestetiden, der nu er tale om. Jeg forstår på forsvarsministeren, at der ikke påregnes egentlige genindkaldelser, men at der måske nok kan blive tale om en vis ekstra indkaldelse. Jeg vil naturligvis være tilhænger af en nedsættelse af tjenestetiden, som kunne gennemføres, uden at det blev nødvendigt at indkalde flere. Men jeg må dog sige, at hvis jeg stod over for at skulle foretrække en tjenestetid på 14 måneder eller en nedsættelse til 12 måneder med flere indkaldte, ville jeg trods alt foretrække de 12 måneders tjenestetid. Men jeg er tilfreds med, at forsvarsministeren er villig til, når materialet foreligger om denne sag, at drøfte det i forsvarsudvalget.

Vedrørende våbenproduktionen var det, jeg særlig havde i tankerne, den granatproduktion, som finder sted i Elling. Det er almindelig kendt, at regeringen for nylig stoppede en leverance på omkring 100.000 granater, tror jeg det var; det skulle have glædet mig, hvis vi kunne have stoppet denne produktion og eksport helt. Men jeg er naturligvis indforstået med, at der er en lang række problemer i denne sag, og jeg er villig til at lade mig tilfredsstillende hermed foreløbig. Vi kan jo komme tilbage til sagen.

Med hensyn til ministerens besvarelse af mit spørgsmål om de undersøgelser og forsøg, vi ønsker foretaget, kan jeg naturligvis for en dels vedkommende være indforstået med, at vi afventer Thomsenudvalgets betænkning. Nu er det jo sådan, at dette Thomsenudvalg har beskæftiget sig med selve uddannelsens indhold, og det er også væsentligt; men det har ikke beskæftiget sig med problematikken om et omlagt beredskab, som jeg nævnte i mit første indlæg — og jeg må formode, at hr. Morten Lange ikke har været opmærk-